

ТЕШЊАРСКИ ПАСОТЊА

ГОДИНА XXXI

11. АВГУСТ 2017.

БРОЈ 52

РЕКОРДНЕ ЛЕТЊЕ ТЕМПЕРАТУРЕ

ВАЉЕВО ЗДРАВ ГРАД

Пројекат “Ваљево здрав град” биће највероватније презентован наредног месеца. Он подразумева пропагирање здравих начина живота и превенцију незаразних хроничних обољења. Промоција ће бити поред Ваљева и на Дивчибарама. Градоначелник Гвозденовић наглашава: “Дивчибаре ће бити једно од места где ћемо покушати да спроведемо део програма пропагирајући здраве начине живота”.

Независно од тога, средином месеца, у Београду ће бити одржан и научни скуп о енергетским пољима у Дренајићу.

Не треба заборавити скоро измештање градске депоније у Каленић и промену у градској топлани коришћења енергената који би допринели да се аеро загађења смање пре свега у деловима града који ће бити у

могућности да се прикључе на даљинско грејање. Подсетимо, цена је била спорна.

Када се зна да је наш кошаркашки ас Теодосић решио да подигне савремени спортски камп на Дивчибарама утисак је да Ваљево може постати центар спортског и здравственог туризма а Тешњарске вечери биле би сигурно саставни део и будућег развоја туризма у ваљевском крају.

Градоначелник
др Слободан Гвозденовић

ДЕЧЈИ МАСКЕНБАЛ

Шездесетак нај...нај маски такмичило се у шест категорија прошлог понедељка на традиционалном Дечјем маскенбалу, који су организовали Предшколска установа „Милица Ножица” и Центар за културу. На Градском тргу врвело је од принцеа и вештица, клонова и робота, на десетине љупких маски насталих у кућној радиности, јер је то главно правило надметања. Највећи „терет” је на родитељима, бакама и декама, који креирају и шију костиме, бодре своје потомке и трчкарају за оним најмлађима, који би да се неосетно изгубе у свеопштој гужви и граји.

У категорији групних маски победници су Јакша Јосовић и Николина Радовановић, као „Франкенштајн и његова млада”.

Емилија Вулетић или „Мала сирена” победила у групи рођених од 2013. до 2016.

Међу рођеним 2012. најбољи је био Деспот Смиљанић, маскиран у рониоца.

Марко Радомировић, мали робот, победник је у генерацији 2011.

У групи рођених 2010. победница је Анастасија Митровић, маскирана у кесицу домбона.

Најбољи у категорији предшколаца је Стефан Пантелић као морски чаробњак.

Додељене су и награде за оригиналност и маштовитост: Неди Беговић као „Лутки из Ваљева”, капетану брода са све бродом Деспоту Јанковићу, Мини и Теи Пујић, маскираним у куvara и ренде, уз додаток крпене шаргарепе и Луки Мандићу у маски „Зороа”.

ЗА ДЕЦУ И ОМЛАДИНУ

Као што су организатори најавили а Тешњарске вечери и показале, већи део овогодишњег програма, више него ранијих лета, био је намењен деци и омладини. Сва та деца, млађа у друштву својих старијих, и већ одрасла деца са својим друштвом, најлепши су приказ Тешњарских на улицама, трговима и у Тешњару. Видело се да нисмо град сиромашан децом, само их је требало заинтересовати занимљивим програмима и измамити на дечје театарске представе, изложбе сваковрсних радионица и спортска такмичења. Чак 12 позоришних и луткарских представа за најмлађе изведено је на Дечјој сцени Дома војске и Летњој сцени „Пинокио”, које су припремили ваљевски позориштарци, а гостовала су и дечја позоришта из Београда и Лазаревца. Дечји маскенбал је, већ уобичајено, био најпосећенији. И школској деци и омладини пружено је обиље забавних садржаја у којима се увек нешто ново види и научи, попут Изложбе креативних радионица цртања, вајања, дизајна, фотографије и Изложбе стрипа и анимације при Центру за културу. Школа глуме, популарно „Глумаре-

ње”, већ раније је стекла многе полазнике и поклонице. Одушевио је и Стартит центар са својим чудесним доживљајима „завараних чула и илузијама стварности”, тако драгим новим ИТ генерацијама. Ваљевски истраживачи, вредни као и увек, имали су шта да покажу и кажу - изложбе и предавања астрономске, спелеолошке и групе исхрана у природи, као и секција за електронику и електротехнику. Била је отворена и Школа ролера у Парку Пећина при Клубу „Икстрим фемили 014”. И, наравно, ДИ ЦЕЈ вече! Ваља, нама, да паметно „рађамо” наследнике и будуће организаторе Тешњарских вечери. Из главе, као што је моћни Зевс створио мудру Атину!

МАРЧЕЛО

Одувек је желео да се бави приповедањем а његове реперске песме су само уримоване приче. Марко Шелић МАРЧЕЛО, музичар, прозаиста, колумниста, цртач графита и стрипоман, дружио се са поклоницима популарне културе, попкултуре, у среду увече у Летњој башти Дома војске. На Тешњарске вечери је дошао у улози литерате и на позив Матичне библиотеке, а не као музичар са шест студијских албума иза себе. Дуго у себи није видео писца, али успех романа МАЛТЕРЕГО у два тома („Рубикова столица” и „Хигијена несећања”), прокрчио му је пут до читалаца који су се, делом и сами, попут његовог главног јунака Леа, нашли на граници између идеализма и нихилизма а довољно су реални да тај међупростор сагледају и питају се, шта и како даље?! Марчело се обраћа младима и средњој генерацији, свима који, како каже, у попкултури траже лек против турбог светла у себи и око себе. Због тога су му и важни разговори о литератури и музици, комуницирање с публиком. У таквим сусретима се, каже Марчело, одмотава ненаметљива нит његових просветитељских намера.

вести

ФОЛКЛОР

Тешњарске су као додоле. Сваки пут призову кишу баш као и у недељу увече, 6. августа, уочи почетка ВЕЧЕРИ ВАЉЕВСКОГ ФОЛКЛОРА на Летњој позорници. Концерт је отказан али, није било љутње и замерања, јер је прво и право освежење после много дана несносне врућине, свима добродошло. Ваљевски фолклористи, културно-уметничка друштва Свети Георгије, Крушић, Ђердан, Извор, Ваљарица и Градац извели су свој програм дан касније, у понедељак увече. Већ у уторак је КУД "Абрашевић", на истој сцени, приредио фолклорни спектакл ОСУ СЕ НЕБО ЗВЕЗДАМА. Хор, оркестар и група играча дали су све од себе да овај концерт буде традиционалан а опет, и нов, због заједничког учешћа хора и оркестра. Фолклорни ансамбл извео је своје чувене игре из Србије, међу њима и најпопуларнију "Врањанску свиту". Нису изостали ни играчки Подмладак, као и ни Група ветерана. Традиција и искуство, дуги 112 година, увек додатно мотивишу "Абрашевићевце" да на

сваком концерту одушеве и задиве. Тако су љубитељи фолклора, захваљујући измени програма због кише, две вечери заредом уживали у најлепшим играма и песмама наших фолклориста.

ЛЕГЕНДЕ

Сваког пролећа гостују у Ваљеву. Други пут су на Тешњарским, после петнаест година. Својим песмама маме и сузе и осмехе. Ваљевци их обожавају. Певач Иван Милинковић је Лозничанин, земљак из западне Србије. НЕ ВЕРУЈ, ШТА СУ РЕЧИ ДА СЕ ПАМТЕ, СТО ГОДИНА, ЈОШ САМО НОЋ ДА ПРЕБРОДИМ...

ЛЕГЕНДЕ на Летњој позорници пред препуним гледалиштем и публиком начичканом на десној обали Колубаре, низводно од Мермерног моста. Музички времеплов кроз близу тридесет година рада, трајања и популарности. Пуна два сата вештине да музиком и текстом буду изазване емоције сете, туге, носталгије, радости, весеља, и све то у тридесетак песама, од стотину у каријери. Легенде!

ИЗЛОЖБА

У оквиру изложбе подмлатка младих истраживача "Владимир Мандић Манда" посетиоци Тешњарских могли су да пазаре чај кантарион и ручно рађене честитке са пресованим биљкама.

ВАЉЕВСКО ЈЕ НАЈБОЉЕ ЗА ЗДРАВЉЕ

„Ваљевци пију најбоље пиво а до Београда, ако и стигне која гајба!” Ово је, уз слегање рамена, најчешћи одговор београдских угоститеља, уколико гост жели да попије „Ваљевско”. Има и неких Ваљеваца, који уживају да „муче” престониичке конобаре, извољевајући да пију баш пиво из Ваљева. Навикли су да у Западној Србији, чак и најмањем дућану, могу да га набаве, јер је питко, фино „рези” грло на врућини и одагнава умор. Лековито! Од прошлог лета је „Ваљевско” и на тржишту у САД, захваљујући сарадњи „Ваљевске пиваре” и фирме „Лав импортс” из Чикага. Колико би се сад чудили трговац Димитрије Митровић, који је Пивару основао 1860, и пиварски стручњак Јозеф Ајхингер, кад би видели да је наше пиво „прешло бару”.

Познато је да се „Ваљевска пивара” често одазива на позиве да помогне културне манифестације којих је, 'фала богу, доста у Србији. Помогла је Пивара од почетка године Косидбу на Рајцу, Чобанске дане у Косјерићу, Сабор трубача на Златибору, манифестацију „Дрина је смисао живота” у Малом Зворнику... Утолико пре ће да прискочи у помоћ и Граду, као што то и чини из године у годину за Тешњарске вечери. А на програму трећег дана Тешњарских (6. августа) уприличено је и ВЕЧЕ СА

ВАЉЕВСКОМ ПИВАРОМ у хотелу „Гранд” - лепо дружење са градским доброторима.

„Како некад, тако и сад, ваљевско пиво је увек ту и бићемо увек ту за Ваљевце, као и у претходних 156 година”, каже директор Ваљевске пиваре Александар Рајевац. Биће „ваљевског” и за друге! Пре месец дана отпремљена је нова испорука пива у Чикаго, где се одржава Сабор Срба у Америци, што је одлична прилика за још боље представљање нашег пива и освајање америчког тржишта. Добар лет преко Атлантика, на многаја љета!

ВЕЧЕ НАЦИОНАЛА

Да ли ће Дивчибаре, после много година туристичког таворења, успети да постане "висока кота младости, здравља, забаве и спорта", и докле се стигло у том науку и напорима? О томе је било речи на Вечери ваљевског туризма, коју традиционално приређује Агенција NATIONAL TRAVEL." Деца и омладина су буквално спасли Дивчибаре у доба кризе, долазећи из излете, екскурзије и наставу у природи, кад одраслих скоро да и није било. Зато млади и заслужују нове и богате садржаје за забаву и спорт." - каже Радослав Марић, власник Агенције. Прави процват очекује се за две-три године изградњом Спортског центра са теренима, халама и базенима на месту некадашњег Кампа "Бреза". Одлични услови за спорт и рекреацију биће највећи подстицај за долазак домаћих и иностраних гостију, самим тим и за свеукупан развој Дивчибара.

ТРКА БЕБА

ТРКА БЕБА, тачније, Седмо светско првенство у трци беба на стази дугој 24 метара, приређена је на Десанкином тргу на последњој вечери Тешњарских. Такмичило се седамдесетак беба у три категорије, пузећи до 12 месеци старости, гетајући, стари до 18 месеци и најискуснији, до 24 месеца, тркаћи. И то на спољној температури од 37 степени. Ову несвакидашњу трку, пуну навијања, смеха, забаве и занимљивих обрта, али и поклона за све такмичаре, озбиљно и урнебесно, истовремено, организују Центар за културу и Дом здравља "Хемикал", од ове године и уз подршку Центра за вантелесну оплодњу Болнице у Ваљеву.

МАРАТОНЦИ

Трагикомедију МАРАТОНЦИ ТРЧЕ ПОЧАСНИ КРУГ, у режији и адаптацији редитеља Мирослава Трифуновића Ђише, премијерно је у четвртак увече извело Градско позориште "Абрашевић" пред препуним гледалиштем у Центру за културу. Настали из пера драмског писца Душана Ковачевића још пре 45 година, као својеврсна критика и сатира југословенског комунизма, "Маратонци" су, у филмској верзији редитеља Слободана Шијана из 1982, временски смештени у Краљевићу Југославију, неколико година уочи Другог светског

рата. Шијанов филм је стекао готово планетарну популарност, изгубивши своју трагичну страну у корист црнохуморне комедије. Већина га зна напамет. Као и у свакој алегији, а Ковачевићева драма то и јесте, увек је могућ нов угао гледања и тумачења. Ту надоградњу су "Абрашевићевци" вешто извели у сценској смени прошлости и садашњости, у комбинацији архаичних израза и савременог говора, старинског и савременог погледа на свет, чиме је представа постигла живу динамику, допревши тако и до младе и до времешније публике.

Својевремено замишљени као прикривена критика друштва, позоришни "Маратонци", јасно и недвосмислено, продубљују увид у "дуго коначиште", у ком само смех и хумор имају моћ да пробуде из снене обамрлости. Глумци "Абрашевића" су у томе и успели: Љубивоје Бубе Марковић (Лаки), Бранко Антонић (Милутин), Божидар Милић (Аксентије), Горанка Калембер Лучић (Оља), Маја Ђурић (Кристина), Мирослав Мандић (Били), Драган Чолић (Максимилијан), Иван Недељковић (Господин Рајковић) и Драгослав Парезановић (Мирко) у костимима Бранке Шишиначки Обрадовић и међу сценским приказима Душана Арсенића. Сви они су учинили да, на два сата, оживи чувени позоришни мото: Позориште мења свет, бар док представа траје!

ВЕЛИКИ ФОРМАТИ

Изложба ВЕЛИКИ ФОРМАТИ отворена је у уторак увече у Уметничком студију "Трнавац", на којој је представљено девет уља на платну аутора из САД, Кубе, Јужноафричке Републике, Јапана, Јужне Кореје, Мексика, Русије, Пољске и Украјине. Мада стилски разнородне, од апстракције до фигурације, заједно чине занимљиву целину због монументалности сваке слике понаособ и њиховог међусобног контраста у смени пастелних тонова и жарких боја, творећи тако жив колористички ритам на зидовима Студија "Трнавац", а самим тим и леп ликовни доживљај. За музички ритам побринуо се Ваљевски цез-трио, Бранко Поповић на дубњевима, саксофониста Александар Стајић и Саша Стефановић на бас-гитари.

СА НЕБОЈШОМ

Београдски позоришни и филмски глумац Небојша Миловановић, наш Ваљевац, у самој завршници 31. Тешињарских вечери а као да им је тек почетак, спустио је и подигао заставу "поезије и живота" у свом стенд-даун изуму, скројеном од стихова српских песника и личних, животних исповести. Тако неодољиво, и тако ваљевски! И у савршеном градском амбијенту, у башти Дома војске где је, чини се све могуће - да живот поприми вид поезије и да се поезија преобликује у живот. И да у њиховом преплету није важно кад се једно завршава а почиње друго. Стихови Бране Петровића, Добрице Ерића, Љубомира Симовића, Матије Бећковића, изговорени с умећем и поштовањем, али и комичне опаске, духовита запажања, шале о свему и сваком, али превасходно на сопствени рачун, без "сујете сујетства" ...по томе су Ваљевци познати, чак и кад су славни глумци.

ЕНЕРГЕТСКА ПОЉА У ДРЕНАЈИЋУ

Локалитет Дренајић јединствено је место не само у Србији. Према речима стручњака Геоманетне опсерваторије Србије када су крајем јуна ове године вршили мерења већ им је било јасно да су забележили осцилаторни процес какав у пракси раније нису забележили. Научни радници из биомедицинског инжењерства сматрају да би вариационо магнетно поље од $+/-30\text{nT}$ до $+/-100\text{nT}$ у односу на устаљено магнетно поље наше планете могло имати терапеутски делотворно дејство.

Строго контролисана биомедицинска студија, која ће бити спроведена у блиској будућности, даће одговор колико су енергетска поља у Дренајићу медицински делотворна.

На научном скупу посвећеном енергетским пољима у Дренајићу, планиран је у Београду за половину септембра, говориће се о ГЕОМАГНЕТИЗМУ, БИОМАГНЕТИЗМУ И МАГНЕТНОЈ ТЕРАПИЈИ.

Када сам од Драгана Николића добио скицу енергетских поља у Дренајићу 2012. (асоцирала ме у првом моменту на дубамаре), нисам знао како да напишем текст а да не личи на једну од бројних "бабских" или сензационалистичких прича. Шарлатани већ су довољно учинили да се радиестезистима много не верује. Било је различитих искустава, па сам решио да на себи проверим благотворно дејство боравка у енергетским пољима. У августу 2015. по упутству радиестезисте Драгана Николића почео сам да стојим у пољу 1 тачка 16 јер ми је на ултра звуку утврђено да имам чвориће на штитастој жлезди. То је био и почетак снимања документарног филма о енергетским пољима у Дренаји-

ћу. Камера је увек била присутна у протекле три године када су била нека важнија дешавања везана за ову појаву на падинама планине Медведник. Трудио сам се да ме сниматељ прати и на прегледима на ултра звуку од првог дана, пре стајања у пољима, као и 2016. када сам завршио препоручену терапију. Стајао сам 18 пута у размаку од 7 дана 2015. После паузе од 9 месеци ишао сам да стојим на истој тачки у Дренајићу још 8 пута. На ултра звуку утврђено је после тога да су чворићи на штитастој жлезди нестали. На порталу www.zikasesirtv.rs можете погледати део досадашњег искуства у емисијама "Теслина енергетска поља" 1. и 2. које сам снимио 2015. и 2016.

Драган Николић: Енергетска поља налазе се на падинама планине Медведник, у селу Дренајић, 30 км југозападно од града Ваљева а 130 км од Београда. Поља је крајем јула 2012. открио радиестезиста Драгослав Ковачевић када сам га позвао да ми нађе воду на имању где сам планирао да подигнем викендицу. Неколико месеци после тога Г-дин Ковачевић је преминуо па сам детаљну разраду и обележавање тачака у тим пољима урадио у мају и јуну 2013. са радиестезистима Мирославом Јокићем, Душаном Јањићем и Миомиром Чукићем. Тада смо пронашли 69 тачака у 4 енергетска поља, а до 23.јула 2017. пронашао сам нове тачке и сада их има укупно 81 у сва четири поља. Зрачење је вертикално, потиче из дубине земље и из космоса, стубови су пречника око 45 см.

Досадашња пракса је уочила извесна здравствена побољшања код пацијената који су стајали у енергетским пољима у Дренајићу а забележене су: болести костију, мишића, зглобова, очних болести, нервних и душевних болести, болести жлезда са унутрашњим лучењем, болести органа за дисање, канцери, малигне болести, тумори, болести срца и

крвних судова, уролошких болести, болести коже и поткожног ткива, као и мултиплексклерозе, Паркинсонове болести итд...итд...

Средином јула 2015. дип.инг. електротехнике Горан Марјановић вршио је мерења која су потврдила постојање суптилне енергије која је у описном смислу блиска термину поља скаларне енергије која су по структури сродна биоенергетским пољима што указује на могући утицај ових енергетских поља на структуру живих бића, па и човека, па и на њихово лечење.

Крајем септембра 2015. научни радници словеначког института за биоелектромагнетику и нову биологију "БИОН" из Љубљане спровели су истраживања и на бази тога енергетским пољима у Дренажићу доделили су сертификат квалитета енергетског повољног утицаја на здравље људи који је валидан за све земље ЕУ.

ШТА ЈЕ ВАЉЕВО?

Једна моја пријатељица, Американка, питала ме је да јој објасним шта је Ваљево. Она је мислила да је Ваљево град у Србији!??

Ја сам јој овако објаснила:

Ваљево није место које географски постоји, већ је место које се носи у срцима Ваљеваца по целом свету. Ваљево „лебди“ над Ваљевом и нико осим Ваљеваца га не види и не осећа. Ваљево је место где Драгољуб свира, место где људи плачу кад се кафана затвори, место где се све прославља и где се празници измишљају да би се нешто прослављало. У Ваљеву никад не знаш ко је пијан а ко је трезан, то је нека ваљевска тајна. Ваљево је место где се рађају песници, писци, уметници, певачи,

глумци, комичари а остали се поносе са њима јер их знају.

У Ваљеву си славан и ако имаш добру ракију и добар кајмак! Ваљево је место где се и поштени и лоши људи поштују. У Ваљеву си увек згодан и млад и сви мисле да је тек 1960. година... јер сви певају те старе песме Микија Јевремовића...

Из Ваљева никада не одеш, и ако одеш, Ваљево је као нека дрога која те прати по целом свету. Не можеш да се ослободиш Ваљева, ни кад пожелиш.

Ваљево је носталгија и бања за лечење носталгије, неки иду у Врујце а многи од нас иду у Тешњар!! Ваљево је извињење за све, кажи само да си из Ваљева и све ти се опрашта и сви те разумеју и завиде ти. Ми Ваљевци се поносимо Ваљевском подвалом, па где то још има на свету. Неки се праве да су из Ваљева и намерно се жене и удају с неким из Ваљева да би и они постали Ваљевци. У Ваљеву си згодан, паметан, славан и ако нешто заборавиш о свом животу, кад дођеш у Ваљево, Ваљевци те подсети. Ја сам заборавила да сам имала црвени шорц са белим туфнама и плаве машинице у кикама, али Ваљевци су ме подсетили... Ваљевци имају списак с ким се ко забављао и то држе у џепу да те подсети и да провере да ли су и они случајно били на том списку!

У Ваљеву добијеш надимке док си још млад и они те прате целог живота... као славни ваљевски надимци Жика Шешир, Ђоле Кифла, Мире Талијан, Мики Вартекс, Неша Шоња, Ђуле Клемпа, Веља Брмбота, Драган Кезун, Балиница, Ђаф, Веља Кинез, Дебели Савић, Бане Мечка, Мирко Олош, Пера Шериф, Раша Пилот, Ница Голубар и ја, Милкина унука Нада Сарић. Моја пријатељица, Американка, остала је збуњена. Она не верује да постоји ни Ваљево ни Драгољуб! Баш ми је жао ње!!

Нада Савић

**ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОМЦА**

ТЕШЊАРСКИ ФОТО ЗАПИС 2017. објективом Ивана Симића

ТЕУНАРСКИ
ДИАГНОЗА

ЋУБАРА

"А небо над њивојом њавом диће од
мједи, а земља њод њобом од њовжја...
...и њијаћеш у њодне као њићо њија
слейца у мраку."

(Пета књига Мојсијева, 28/ 29-33)

Кад сам се тргао из сна учинило ми се да је било негде после поднева. Нисам обратио пажњу на часовник. У соби је било врело и сав сам био окупан знојем. Мисао ми је била закуцана за ову количину врелине на висини где сам живео. Како је могућа оволика врелина у овим брдима, дубњала је у мени мисао. Да би, тренутак касније, осетио непријатну мисао, осећај неподношљиво болан, да сам закаснио за нешто важно; негде сам требао да будем а ја сам заборавио на ту обавезу! Свеједно, помислих, одавно нисам ишао у варош; до ђавола, сетићу се, усталом где то има да закасним? Поново уложих напор да се сетим - чега?, обавезе, али зар ја нисам био слободан, зар величанственост слободе није садржавала слободу од било какве обавезе? Али то са слободом овог часа није стајало баш тако једноставно. Било је питање да ли, у ово доба дана, имам превоз аутобусом или возом до града? Одлучио сам се за воз и ја кренух према његовом стајалишту.

До града, путнички воз имао је неколико стајалишта. Његова локомотива вукла је, безнадно и проклето споро, своја два вагона. Воз је долазио из правца једне од ужичких вароши, а дешавало се да су му сати требали да дође у Ваљево. У врелом купеу затекао сам жену са великом белом кофом пуном сира. Сир у кофи био је прекривен танком распараном најлон кесом. У врелини купеа осећао се млак, тежак мирис сира. Онда се појавио кондуктер, бацајући наизменичне погледе на жену и њену кофу. Покушао сам да отворим неколико, мени најближих, луфташа на прозорима купеа, али без успеха. Бравице на њима биле су поскидане, уместо њих видели су се варови.

– Врело је. Зашто су прозори заварени? – упитах га, али кондуктер није обраћао пажњу на мене. И даље је посматрао жену која му је узвраћала смејљом.

– Добар ти је бели мрс, ал' си данас за пијацу окаснила.

– Јесам данаске, ал' сутре нећу - зацвркута лепушкаста млађа жена.

– Топло је, прозори морају бити отворени – понових му. Он застаде у писању блок-карте и пажљиво ме по-

гледа ситним подмуклим зеницама у којима сам запазио жељу да ми подигне цену возне карте.

– Ништа не мора бити отворено – одговори ми кроз зубе – једино се мора умрети.

Крајичком ока окрзнуо сам, кроз прљаво стакло, дежурног полицајца који је улазио у воз. Назор сам се исцерио: – Не брини, сви ми умиремо – одговорих му, док се он славodobитно клибериио посматрајући жену.

Скоро непун час требало је да премо тих тридесетак километара до железничке станице. Била је састављена из два дела: горњи за пристигле и одлазеће перонске линије возног реда и доњег дела од низа шалтерских служби и са једним крилом за јавну хигијену и угоститељским делом. Овај, угоститељски део, допао је приватних руку и тиме био спасен ломљења и черупања читавих инсталација. Станица је била релативно скоро изграђена, али није много воде протекло крај разорених обала Колубаре, а она је постала право ругло; дубока мрачна пећина у којој би, врло лако, наркоман у кризи за сто динара могао шрафцигером човеку да ископа око.

При силаску са горњег перона осетио сам жеђ. У мокром чвору станице, у чесмама, није било ни капи воде; елементи су били почупани а из зидова су зјапиле рупе. Из зидова у ве-це-има висили су допола почупани каблови, а на вратима су содомити и курве оставили своје телефон- адресе са ценом услуга, обећавајући рајско уживање својој клијентели.

Брзо сам изашао из станичне зграде. Нисам могао да гледам неколико изваљених очајника по клупама чекаонице.

Напољу сам поново угледао жену са кофом. Овога пута је била у друштву са крупним човеком у кожној јакни. Човек је једну руку држао на њеном бедру, док је другом убацивао кофу са сиром на задње седиште малог фијата. Аутомобил је био улудљен, изгуљен и неодређене боје. Жена је просто сијала; изгледала је пресрећно, није се померала од човека. Он се смешкао и бацао погледе околу; дваред је подигао хаубу на својим колима. Онда ме је угледао. Истовремено смо подигли руке у знак поздрава. Сетио сам га се: као дечаки виђали смо се на плажи од Анатеме до Плоча. Био је сусед мог школског друга Којића Попарца који нас је упознао. У процепу лесковог штапа вртела се рогата глава крупног поскока. Држао је змију на лесковом штапу ходајући полако; приносио би њену рогату главу свом лицу, нешто би јој шапутао као да јој се

због нечег извињава. Обраћао се и нама: "Ухватио сам га на спавању", више пута нам је то понављао, као да је то сведочило поскокову слабост. Сада је та његова реченица, једино што сам запамтио, деловала запањујуће на мене. Једино је то (као да је само то) остало од њега – његово право име и надимак прождрали су минули дани у мом животу.

Осврнуо сам се око себе – био сам испод труњавог магличастог неба. Сунце је било ужарена лопта која је титрала у чудној измаглици. Изненада у ушима зачух шум – лично је на тихи шум воде која удара о обалско стење. Шта би то могло да буде?

И онда сам се сетио: Пријатељ ми је поменуо Ћубару; она ме је тражила- имала је несрећу са децом. Једно, од њих двоје, упалило је шибицу у кући. У Попарама су имали кућу, у Вранама како кажу стари Ваљевци; негде између Багрењака и имања браће Каролинаца. Ту негде је, како каже Ћубара, њен ђедо са синовима сазид'о кућу. Градња куће почела је негде годину-две пошто су ме Ћубара и њен ђедо спасли обогољења у "Малом Паризу" за Српску Нову годину у страшно скотовско доба!

То чудо од сестре, моје сестрице у Христу, тако ружне а тако лепе; то њено лишице од костију које су штрчале по њему испод бледе на смрт бледе коже. и ужасних зеница као у Јетија (за васцели свет) а за мене никад и нигде лепше! Те Ћубарине очи када се осмећују и кад плачу, док из њених малих уста, као у девојчице, излазе страшне приче о мртвима из њене фамилије; изгинулим код Босута и свуда дуж Саве по Срему где их је велика Звер одводила у непотребну смрт.

Ето, како бих да заборавим то створење које, док прича, крије своје беле прозирне шаке у којима као да нема ни капи крви.

Али, ето, заборавио сам! Осетио сам страшну тугу, захватало ме је и стезало као менгелима: да нисам само заборавио, већ је толико времена прошло, можда десетине недеља! Можда неколико година! И још нешто најстрашније у свему: адреса Ћубарина? Која беше њена адреса? Брат, један од браће, живео је у кући у Попарама, а она? Да ли сам добро разумео нашег заједничког пријатеља кад је била у питању њена адреса: Требало бих да из Злокућана дођем до дуплих трака... Требало бих полако да кренем, пада први сумрак.

Одломак из дуже њрозе, њод насловом
ШНАЈДЕРКА ЗА МРТВЕ.
(Овде се њрви њућ објављује)

ПЕКАР МИЛУН

Како је тешњарски пекар Милун Савић постао легенда ваљевског пекарства? Тако што сваког јутра муштерије из Јасенице, Новог Насеља, Брђана, Попара и са Ужичког пута "очас тркну" до његове пекаре у Тешњару, прекопута Сарача, по свеж хлеб и пециво. И по томе што многи ваљевски пекари, а има их више од 165, на дан своје крсне славе код Милуна купују хлеб, славски колач и доручак за слављеничке обеде. Векне хлеба и славске колаче Ваљевци из расејања односе у бели свет, у Аустрију, Енглеску... Љубав је то и посвећеност занату, која се не мери само деценијама и годинама, већ и минутима. "Ако закасним, па тесто остане пресно, мекано или се стврдне, оде све у пропаст. Зато је и минут у овом послу велики и важан." - поверава нам Милун.

Рођен 1939. у Брајковићу, селу код Косјерића, са непуних четрнаест година је отишао у Бачку Паланку, да изучава занат код пекарског мајстора Душана Цвејића, да би 1957. и сам добио "мајсторско писмо". Стекао је звање "белог и црног пекара", стручњака за израду пецива и хлеба, подједнако. Дошавши у Ваљево запослио се у пекари Драгољуба Ђојбашића Шише, прекопута "Централа". Тесто је тад рађено ручно, дуго и напорно, а фуруналожена на дрва. Утом је Милуну стигао и позив да одслужи војску. Све је текло по плану, као и женидба с "љубављу на први поглед", Маријом Ивановић из Суводања, стубом куће и узданицом до дана данашњег, са којом има две кћери, Биљану и Снежану. А онда су почела да се ређају искушења, која је ваљало савладати по угледу на јунаке из народних бајки "о седам година служења овом или оном господару". По затварању приватних пекара са пећима ложеним на дрва и угаљ, кратко је ра-

дио у "Крушки", потом је седам година, за скромну плату, буквално диринчио у неусловној пекарици Љубомира Остојића у Улици кнеза Милоша, одакле прелази у Грађевинску фирму "Прогрес" на послове транспорта. Необичан податак у његовој богатој биографији је и посао дизаличара у Термоелектрани "Обреновац", за који је претходно завршио обуку. И на том месту је радио пуних седам година, кад му је стигао позив од мајстора и некадашњег учитеља Душана Цвејића да "води" пекару у Бачкој Паланци. У Ваљево се вратио после непуне две године, 1972., да би отворио сопствену пекару у Улици Живана Ђурђевића у Брђанима. Била су то тешка времена, сећа се Милун Савић напорног рада, али и непресушног разумевања и помоћи супруге Марије, кад у кући није остајало ни пребијене паре због набавке нове мешалице за тесто и друге, послу неопходне опреме.

Савићи су се напокон скрасили 1977. у Тешњару, на некадашњем имању Петровића и каснијег власника Трише Митровића, ткача. Купивши кућу с омањим двориштем, почињу све почетка изградњом пекаре са ћепенак - радњом у приземљу и породичним станом на спрату. (Ћепенка више нема, на његовом месту је светлуцави излог.) Магацин за брашно, простор за мешање теста, пекарска пећ или фуруна, остава с полицама, гардеробер, санитарна просторија, све је ту по закону и пропису. Само се тесто замеси машински, све остало се ради ручно, на старински начин од пре стотину година. А фуруна се ложи на багрмова дрва!

Милунов хлеб се "никад не мрви и може дуго да стоји", што му је највећа врлина у очима сваке домаћице. Како му то успева? Тако што брашно сеје на ситно сито, умерено га закваси и не додаје адитиве. И не само по мањим и већим векнама хлебама, мајстор Милун је чувен и по лепињама са кајмаком и чварцима, сеченим лепињама, малим и

великим погачама, кифлицама са сиром и џемом, пројицама од обичног и интегралног брашна. Невиђена јагма влада за питама са сиром, месом, шунком, зељем, маком и јабукама. Пита са шунком нестане из рафа већ у седам ујутро! Ко год дође до пола осам, може само да пиљи разочарано у празан послужавник, где су пите до пре који минут биле фино поређане. Вро брзо се сва роба распрода. Тако је по науку мајстор - Милуновог некадашњег газде Душана Цвејића, који му је често говорио: "Миле, води рачуна да у џаку буде брашно, а не хлеб и пециво. Брашно увек може да се преради, а бајат хлеб се баца." Послушавши га, тврди да у свом радном веку није одбацио ни стотинак хлебова, док је државна пекара била на губитку и за 200.000 векни годишње.

Откад се пензионисао, није важно које године - смешка се шеретски, власница пекаре и главна "предузеткиња" је његова млађа кћер Снежана Савић Миловановић, а отац јој помаже. Снежана је наставила да води посао по угледу на оца о првенству каквоће производа над произведеном количином. Не размишља о томе да увећа производњу и да, савремено речено, проширује пословне капацитете. То је једина пекара у Ваљеву, која је у августу затворена због летњег одмора. Не ради недељом и на веће црквене празнике. "Из пет кашика се не може јести, већ само из једне. Важнији је квалитет од квантитета и биће увек тако у овој пекари." - каже власница, засад на одмору, бар до 25. августа.

Пекар Милун Савић је упечатљива појава и ваљевским малишанима. Мали Марко му је пре неколико година певао песмицу и свако јутро је рецитово, долазећи у пекару са својом баком Станом. А један ђачић, у саставу од пре двадесетак лета, је написао: "Чика Милун има белу капу и кецељу а бркови су му црни." И сад су ту бела капа и кецеља, као и бркови, само сада мало прошарани сребром.

Бранка Ђурић

ТЕШЊАРСКИ
ПЕКАРНИЦА

ПОЛЕТ

У полету свеопште обнове после Другог светског рата обновљена је и музичка и плесна сцена Ваљева оснивањем градског оркестра ПОЛЕТ 1949. године.

Мића Радојичић Труља, гитариста и усни хармоникаш, окупљао је младе свираче, међу којима је највише било хармоникаша. Хармоника је тад била најпопуларнији музички инструмент. Као и у већини бендова, музичари су временом долазили и одлазили, па су у ПОЛЕТУ свирали и Сретен Николић Мрчак, хармонику и клавир, Александар Певчевић, дубњеве, Аца Радовић Ђанана, хармонику. Пакај, запамћен само по презимену и пореклом Мађар, који је радио у "Крушику", свирао је саксофон и кларинет. Били су ту и Жика Капетановић, Петар Ђурић Каре и многи други, познати углавном по имену и надимку, као Спасоје Трубица. А певач раскошног гласа и наочите појаве, што и приличи сваком фронтмену, био је Љуба Митровић Финац.

МАТИЧАРИ

"Триста, без попа ништа!", вели стара изрека, која је настала због младенаца и сватова. Када је установљена Матична служба после Другог светског рата, свештеници су своје дужности и књиге "живота и смрти", рођених, венчаних и умрлих, предали у руке матичарима, па би у старој изреци реч "поп" ваљало заменити речју "матичар". Мада звучи шаљиво, има ту и истине јер, како је обавеза свештеника била да у црквеним књигама забележи сваку принову, венчање и упокојење, тако и матичари воде матичне књиге у којима су чињенице рођења, брака и смрти, као и све промене у вези њих. Пошто матичари не крштавају новорођенчад и не служе опела, већ "чинодејствују" при склапању брака, углавном их повезујемо са венчањима. А то је само делић њиховог посла, мада најлепши и најсвечанији. Посебно у сали за венчања Матичне службе Града Ваљева, која блиста као драгуљ. Такав би требало и да буде супружански живот новопечених младенаца. Додуше, има и оних, који желе да склопе брак у хотелу или кафани. Имају право на то, чак и на ливади по врелом дану у подне, као што се у јулу и десило.

Црквене књиге из Ваљева и околних села похрањене су у депоима Матичне службе. Застаје дах од обиља података које су свештеници пре век и коју годину дуже записивали о својим парохијанима. Потресне су Матичне књиге умрлих у првим деценијама 20. века. Висока смртност тек рођених беба и деце до седме године живота. Деца су, по подацима о узроку смрти, умирала од јектике, тифусне грознице или из "непознатог" разлога. Многа деца су, како пише, изгорела у ватри.

Матине – игранке и вечерње забаве, педесетих и почетком шездесетих, приређиване су у Дому омладине, приземној кући на садашњем месту Градске управе, у хотелу "Бранковићна", на углу Улица кнеза Милоша и Андре Савчића и у башти ресторана "Здрављак" на Пећини. Послератна младост, жељна музике и забаве, плесала је валцер, танго, фокстрот, самбу и румбу. Плесало се и заљубљивало уз италијанске канцоне и француске шлагере. И југословенска сцена је у то време стварала своје прве певачке звезде. Млади су лудовали за Душком Јакшићем, који је певао "Марина, Марина" и "Све моје јесени су тужне". Иво Робић се прославио шлагерима "Јабукe и трешње" и "Дај ми твоју малу нежну руку". Омиљене певачице биле су Нада Кнежевић и Лола Новаковић. Све те романтичне мелодије о младачким љубавима, састанцима и растанцима, дочаравао је Љуба Финац својим меким тенором, италијанско канцоњерским.

Иако су то биле године оскудице, девојке су се довијале да изгледају модерно и да прате европски стил одевања. У продавници обуће "Бата" продаване су балетанке свих боја. Цветно дезенирана сукња са жипоном била је обавезна. Жипони су кројени од танке газе и штиркани смесом воде и брашна, како би били "нашущурени". Преовлађујућа фризура – коса везана у "коњски реп". А од шминке, само ватрено накарминисане усне на белом тену. Момци су се одевали лежерније или кежуал, како се данас каже. Панталоне и кошуља, без кравате. Ипак, старе фотографије сведоче да је дубњар ПОЛЕТА Александар Певчевић, познати Аца Певац, носио светла и тамна одела с краватом, сходно годишњем добу. А Весна Кукољ, његова девојка и будућа супруга, важила је за модну икону, што би рекли садашњи клинци.

Б. Ђурић

Не у пожару, већ су страдала због високе телесне температуре. А близанци Предраг и Ненад из Каменице, рођени 1917, умрли су двадесетак дана после рођења "због исцрпљености мајке и неухрањености". Животни век је пре стотинак година био много краћи него данас. Ретки су они који су превалили седамдесету, и то су углавном жене. У књигама вођеним током Другог светског рата било је и збуњујућих података о узроку смрти. Уколико је неко убијен, опрезни свештеници су бележили да су га "убили шумски", не знајући каква времена долазе и ко ће бити на власти.

Много су забавније књиге рођених, које би се могле звати и "књиге живота", чак и у библијском смислу. Ту се, од рођења па до смрти, уписују важни животни моменти, односно, све промене о личном стању грађана, како се стручно каже. То су удаја и женидба, то јест брак, развод брака, окончање брака смрћу супружника, промена имена и презимена, утврђивање држављанства. Огроман је то посао за Матичну службу Ваљева у којој, према устројству службе и потребама, ради главни матичар и осамнаест матичара-заменика, половина од њих у сеоским матичним канцеларијама.

И књиге венчаних од пре стотинак година откривају тушта и тма података о животу у Ваљево. У ратној 1915. у Покровској цркви била су само 24 венчања, а у следећој три пута више. Разумљиво, јер је Ваљево због епидемије тифуса до половине 1915. постало град смрти а не град свадбених звона. Ипак, те године се на Гавриловдан, 26. јула, венчала Елеонора, најстарија кћер војводе Живојина и Лујзе Мишић, девојачки Крикнер. Оставши удова у браку са официром Богданом Анђелковићем, Елеонора се удала за ваљевског апоте-

приче из Ваљева

кара Михаила Марковића, родом из Неготина. Кум и стари сват, сведоци на венчању, били су чувени лекар-хирург др Јордан Стајић и адвокат Михаило Јевтић. Да ли омашком свештеника, тек извесни младожења или женик Вуица (без "ј") Јанковић из Грабовице уписан је и као сведок свог венчања. Што и није велика грешка, јер се подразумева лично присуство на сопственом венчању, па да се о томе и "сведочи", односно, прича о свадби.

Колико је тек у књигама данас необичних и старинских имена. Мушких: Вуица, Вукојица, Глигорије, Јанићије, Јеле-

сије, Спира, Теодосије, Филимон...и женских: Данојла, Ђенадија, Инђија, Јанокa, Јеросима, Манда, Мирићија, Пеладија, Ранђија, Симеуна, Тијосава. Кома би данас пало на памет да сина назове Глигорије, па да га сви зову Глига или кћер Ранђију – Ранђа?!

Nomen est nomen. Тако је Ђионисије Драгојловић, ваљевски кафеџија, на крштењу добио име по Дионису, грчком богу вина и уживања, као предзнак свог будућег занимања.

Б. Ђурић

ЗДРАВЉАК

Од павиљона до пансиона, кратак је опис судбине Ваљевцима некад омиљеног "Здрављака" у Парку Пећина. Приземна кућица, у бело окречена, са дрвеним шанком у унутрашњости. У њеном продужетку надстрешница на стубовима а све то на пространој тераси у два нивоа, омеђеној украсним растињем и високим боровима. Преподне је то било рајско месташце за пензионере да натенане сркућу кафу, листају новине, играју "ајнц" доминe, шах или само "кибџију" игру. А њихови унучићи су около вршљали до миле воље, међу липама, јелама и боровима и колонијама шумских папрати, тим малим фабрикама кисеоника. Около су, у пролеће, цветале љубичице, плави звончићи и сунчано жути љутићи. Потрага за шумским јагодицама била је главна дечја забава. Поподне и увече се ту окупљала ваљевска

омладина на матине- игранке и вечерње забаве. Да увек буде музике, бринуо је о томе џубокс- апарат, светлуцав и неуморан робот(ић). Певали су "из њега" Ивица Шерфези СУЗЕ ЛИЈУ ПЛАВЕ ОЧИ, Мики Јевремовић НАРЦИСИ ПЛАЧУ, ЉУБАВИ... Тако су младићи слали тајне поруке и сигнале девојкама, својим "симпатијама" које су, два- три стола даље, пијуцкале оранжаду са школским другарицама. Нека дугмад на џубоксу, излизана од употребе, сведочила су о тада омиљеним шлагерима, боље него листа Топ 10.

Крајем осамдесетих и у деведесетим "Здрављак" замире. Неко време је, у већ застакљеном павиљону, неуспешно пословао кинески ресторан. Повремено су на тераси гостовали и неки политичари на скуповима о тек наступајућем добу "социјалне правде". Ваљало би претрчати преко тих година! А, и преко оних потоњих, кад је "Здрављак", у духу извојеваних друштвених промена, постао приватно власништво. Пролазили су Ваљевци поред тог приватног поседа, доњом и горњом стазом на Пећини, као поред турског гробља. У то време су увелико нестала и поља папрати, шумских јагодица није било ни за лек. Као и да се дрвеће проредило.

Омиљено састајалиште Ваљеваца је од јуна велико градилиште, оивичено заштитном оградом. На табли о будућем изгледу и намени, прикаченој на петнаестак година стару двоспратну руину, записана је будућа судбина "Здрављака" - пансион са рестораном. Од следеће, 2018.!

Б. Ђурић

из старог Ваљева

Др Илија Срећковић Биде, рођен је 1930. године у Ваљеву, као друго дете из брака Симке бадице и Живорада ваљевског штрљовца. Основну школу и гимназију завршио је у Ваљеву, дипломирао је на Медицинском факултету у Београду. Са сугрупом Теодором и ћерком Јасном одлази у САД 1963. У Чикагу родио им се син Ђорђе. Био је професор клиничке урологије на "University of Illinois" и "Loyola University". Из књиже "Од Тешњара до Чикага" преносимо две приче.

Baka Seleni i deda Stevan
sa Živoradom i Milom

ПОВРАТАК

Летимо од Франкфурта до Београда. Ја седим поред прозора, а Теодора са децом је иза мене. Дубоко испод нас виде се обрађена поља, шуме као правоугаоници тамно зелене боје, мања и већа насеља. У даљини врхови Алпа под снегом. Алпи осташе иза нас. А сад се виде црквени торњевци, мања и већа насеља, река Сава као змија на сунцу носи воду према Дунаву и дели насеља и поља на једну и другу страну. Већ смо изнад Србије. Видим Авалу са спомеником "Незваном јунаку". Слећемо на београдски аеродром. Прошло је много година од нашег поласка из Тешњара до Сан Дијега, Чикага и сада смо на београдском аеродрому.

У холу аеродрома велика група људи дочекује своје рођаке, пријатеље, који су дошли истим авионом. Из гомиле сасвим позади брат Стеван са подигнутим рукама у знак поздрава. Стигао сам у место из којег сам пошао као тркач који је завршио трку и мисли о трци коју је тек завршио.

Вожња од аеродрома до Стеванове куће изгледа ми као филм који сам већ гледао. Мале су промене на улицама Београда. Препознајем мостове, зграде. Прелазећи савски мост са леве стране видимо Патријаршију, Калемегдан са спомеником Победника који у једној руци држи орла - маскота Београда. У Београду улице, саобраћај, људи, све је остало исто.

Идемо за Ваљево и ја препознајем пут као да сам ту био пре неки дан, а не годинама касније. Нижу се села, вароши. Препознајем кривине, Колубару. Стижемо у Ваљево а у даљини се виде познате планине. Прелазимо мост преко Колубаре и стижемо у Тешњар. Све ми је тако познато: Луковићи, Павловићи, воскар, пекар, бојација. Стижемо до улаза у зграду изнад које стоји плава табла "број 20". Ту је почетак моје историје.

Ilija (Bibe), Milica, Ljuba, strina Nata, Stevan i mala Perisda

Теодора са децом иде испред, брат са стварима позади. Мајка и тетка раширених руку са сузама радосницама у очима, после толико година, дочекују сина са породицом.

Улазимо у собу. Деца су уз мене, испитују околину са интересовањем, али без питања. Пажљиво слушају. Разумеју по неку српску реч, па на питање "како си?" са паузом одговарају као аутомати: "добро".

У овој кући су се школовала два ћака и учило се француски, немачки и руски и до данас се у овој кући није чуо енглески. Деца тихо, скоро нечујно, разговарају између себе. Њихов говор као ехо од планина, одбија се од зидова. Звучи страно. После неколико минута, као да су ту била годинама, а не први пут, деца разговарају, послужују се и осећају се као да су у својој кући. Фантастично.

ПРВИ КОШ У ВАЉЕВУ

Професор гимнастике, млад човек, завршио факултет који се зове ДИФ, држи нам предавања о спорту и темама везаним за спорт. Било је врло пријатно слушати његова предавања. На једном часу нам је причао о новој игри која се зове "basketball" или "кошарка". Објаснио нам је принципе игре и да би он желео да оснује кошаркашки тим у Ваљеву. Преко зиме, кошарка се игра у салама, лети на отвореним теренима. Нама је то изгледало као добра идеја.

У бившој сали биоскопа "Благојевић" скупила се група заинтересованих, зграда је у центру града, близу

хотела "Гранд". У Ваљеву је све близу хотела "Гранд" па и ова сала. Када желиш некоме да објасниш где је шта, кажеш - или лево и десно од "Гранд" хотела, и свакоме је јасно. (Пред сам рат у овој сали сам гледао филм "Чаробњак из Оза"). За време рата је била касарна за разне војске, а по завршетку рата, остала је празна, одличан стадион за организовање нове игре. У сали неофарбани зидови (и они преживели рат), под од дугачких дасака разних боја, али за ову сврху, фантастично!

У одређени дан и сат нашли смо се са Професором. Први час почиње. Објашњава нам правила игре, величину лопте, на којој је висини кош. Ми седимо у сали на патосу, имамо салу, лопту, али... немамо кош. Гледамо један у другог, питамо се шта ћемо. Један од "играча", ако могу тако да га назовем, предложи: "Хајде да нађемо столицу са 4 ноге, закуцамо је на зид, окренути увис. Могла би да послужи као кош, док не направимо прави"! Идеја генија! Одушевљени, нађемо столицу, али има само 3 ноге, нема седиште, окренемо је наопачке и закуцамо за зид. Поделитемо се у два тима и игра почиње. После много покушаја, један од нас убаци лопту у столицу, али се лопта заглави између ногу столице и оста у њој. ПРВИ КОШ У ВАЉЕВУ! Интересовање за ову игру постаје све веће. Оснивају се клубови по целој Југославији, па и у Ваљеву. Име тима "Будућност" касније се мења у "Металац".

Prvi košarkaški tim (Ilija stoji drugi s leva na desno)

Реч уредника

Ваљевско новинарство је постојало. Лош модел приватизације, Велики брата, Фарма... узели су свој данак не само у Србији већ и у широј регији од дивљих ЈУ република. Разлози има више, сада истраживачима предстоје анализе али нико не зна колико пређе времена да се вратимо тамо где смо били пре појаве у Србији Тима Маршала са екипом британских агенција МИ6 и центра за дезинформисање у Будимпешти одакле су зачили доларима и маркама пре свега сујетне новинаре јер су мислили да су важни док их нису по обављеном послу као пошрошене крпе одбацили на сад за многа мање цене обављају ништа мање прљаве послове који немају ни приближне везе са информисањем. Да текстови аматера могу бити занимљивији од оних које пишу приучени а себе сматрају новинарским професионалцима показује и писмо које сам пре две године добио од наше Ваљевке Наде Сарић.

БЕСКУЋНИК ЦИМИ СА КУЧЕТОМ

Кад сам се летос вратила из Ваљева, групи мојих бескућника се придружио старији господин Цими са кучетом.

Хранила сам га али сам увидела да и он и остали бескућници понекад више желе лепу реч него парче хлеба, зато ја често седнем на тротоар са њима и разговарам.

Цими ми је рекао да је пре пет година напуштен од фамилије из Охаја због алкохола и „лењости“ лутао из државе до државе док није стигао на Флориду јер је овде клима добра кад си на улици. Са својима нема никакве везе, зна где су у Охају и зна им телефон, али никад није могао ни да им се јави јер није смео а он наравно нема мобилни али не верује ни да би с њим разговарали. Болестан је, има рак на плућима и рекао ми је да му је једина жеља да још једном пре него што умре проведе Дан захвалности у новембру и Божић у децембру са својима. Дао ми је њихов телефон и ја сам с њима разговарала о његовој ситуацији и жељи да их види пре него што умре. Разговор није био позитиван, ал ја сам била упорна, сликала сам га, са његовом дозволом, са кучетом на улици како проси са таблом „помозите ми, гладан сам“...

Послала сам им слике и замолила да се смиљују и дођу по њега да умре код куће окружен фамилијом. Нисам смела да му причам детаље да се не би разоча-

рао, али три дана пред празник зовне ме Цимијев брат и каже да долазе по њега и да средим где ће да га нађу и да га изненаде! Ја сам полудела од среће. Седео је обично иза једне радње испод великог храста где сам му набила мали шатор да се склони са кучетом од кише. Стигли су! Два брата и двоје деце у комбију, нашли смо се прво код те радње и онда смо се пешке појавили код храста где је Цими тужно седео погнуте главе. Сусрет је био величанствен! Изгрлили су се, изљубили и сви кренуше за Охајо комбијем. Оно што је последње рекао је: „А Нада?“ Ја му рекох да морам да останем и бринем о другима и он се насмејао и прекрстио, подигао руке у небо. Куче је залајало.

Чујем се са братом његовим и са њим једном недељно, не још дуго, умире, али је срећан што је са својима и каже ми да се моли за мене... и да ће на Бадње вече (ако буде жив) попити малу флашу шљивовице из Ваљева што сам му дала кад је кренуо. Рекла сам да ћу га звати да наздравимо заједно... а он каже: „Па кад умрем... морам да сачекам... Бадње вече...“

Нада Сарић

ТЕШЊАРСКИ ГЛАСОГОВИ

ГРАД ВАЉЕВО

Уредник

Живорад Јанковић

Редакција

Бранка Ђурић, Јосиф Видојковић, Славен Радовановић

Уредник фотографије

Иван Симић

Технички уредник

Алекса Томић

Тираж

1000

Штампа

Импresiон, Ваљево

ИЗЛАЗИ У ДАНЕ ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ